

Os kommune

Planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel

Fastsatt av Os kommunestyre 23. september 2021

Innholdsfortegnelse

1.	Hvor er vi i prosessen?	5
1.1	Planprosessen så langt	5
1.2	Status fritidsbebyggelse	5
1.3	Status seterkartlegging	5
1.4	Status næringsbebyggelse	6
1.5	Vedtak om full revisjon	6
2	Mål for planarbeidet og organisering av prosessen	7
2.1	Mål for planarbeidet	7
2.2	Organisering	7
2.3	Planprosess og framdriftsplan	8
2.3.1	<i>Revidert planprogram</i>	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.3.2	<i>Nytt varsel om oppstart og høring av revidert planprogram</i>	8
2.3.3	<i>Fastsetting av planprogram</i>	8
2.3.4	<i>Utarbeidelse av konsekvensutredning</i>	8
2.3.5	<i>Utarbeidelse av øvrige plandokumenter</i>	9
2.3.6	<i>Opplegg for samråd og medvirkning</i>	9
2.3.7	<i>Planforslag til behandling</i>	9
2.3.8	<i>Høring og offentlig ettersyn</i>	9
2.3.9	<i>Merknadsbehandling</i>	9
2.3.10	<i>Sluttbehandling</i>	9
3	Overordnede rammer og føringer for planarbeidet	11
3.1	Kommunale planer	11
3.1.1	<i>Kommuneplanens samfunnsdel</i>	11
3.1.2	<i>Kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner</i>	11
3.1.3	<i>Forhold til gjeldende reguleringsplaner</i>	11
3.1.4	<i>Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Os kommune (ROS)</i>	12
3.1.5	<i>Strategisk næringsplan</i>	12
3.1.6	<i>Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø</i>	12
3.1.7	<i>Folkehelseplan 2020 - 2024</i>	12
3.2	Regionale planer	13
3.2.1	<i>Regional plan for Forollhogna villreinområde 2013 - 2025</i>	13
3.2.2	<i>Regionplan for Røros bergstad og Cirkumferensen 2010 – 2021</i>	13
3.2.3	<i>Forvaltningsplan for Røros bergstad og cirkumferensen 2019 - 2023</i>	14
3.2.4	<i>Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark</i>	14
3.3	Landskap	14
3.4	Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 - 2023	14
3.5	Lovverk, forskrifter og retningslinjer	14
3.6	Verneområder	15
4	Føringer for planarbeidet	15

4.1	Boligområder	16
4.2	Fritidsbebyggelse	16
4.3	Teknisk infrastruktur	17
4.4	Offentlig tjenesteyting	17
4.5	Fritids- og turistformål	17
4.6	Næringsbebyggelse	17
4.7	Masseuttak/råstoffutvinning	17
4.8	Landbruks- natur- og friluftformål samt reindrift	18
4.8.1	<i>LNFR-areal for spredt bolig- fritids- eller næringsbebyggelse</i>	18
5	Konsekvensutredning og ROS-analyse	19
5.1	Konsekvensutredning	19
5.1.1	<i>Hva KU skal få frem</i>	19
5.1.2	<i>Tema og utredninger som skal belyses i KU</i>	19
5.1.3	<i>Metodikk</i>	20
5.2	Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	23

Forord

Os kommune startet arbeidet med en tematisk delrevisjon av kommuneplanens arealdel, med fokus på fritids- og næringsbebyggelse i 2020. Planprogrammet ble vedtatt i juni 2020.

Arbeidet med revisjonen ble mer krevende og omfattende enn først antatt, både i omfang og med tanke på hvordan delrevisjonen skulle innarbeides i den gjeldende planen.

Ut fra dette vedtok kommunestyret i behandlingen **av kommunal planstrategi for perioden 2020 – 2023 å prioritere full revisjon av kommuneplanens arealdel i 2021.**

Det reviderte planprogrammet, datert 08.04.2021, gjør rede for hva som er gjort så langt og hvordan det skal arbeides videre med revisjon av kommuneplanens arealdel. Konsekvensutredningen som er utarbeidet for fritidsbebyggelse, inngår dermed som en del av den samla konsekvensutredningen. Den kommer på høring tidlig i begynnelsen av 2022 i sammen med øvrige plandokumenter.

Os kommune,

Formannskapet 8.april 2021

1. Hvor er vi i prosessen?

1.1 Planprosessen så langt

Os kommunestyre vedtok i juni 2020 planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel med fokus på

- fritidsbebyggelse
- seterområder
- næringsområder.

Med utgangspunkt i det fastsatte planarbeidet ble det arbeidet med siling og konsekvensutredning av innspill knyttet til fritidsbebyggelse, med oppdatering av plankartet og med kartlegging og kategorisering av setre.

Det er lagt ned en betydelig jobb i dette arbeidet.

Arbeidet som hittil er utført og som omfatter fritidsbebyggelse og seterområder vil inngå i en samlet konsekvensutredning for alle planformål. Plandokumentene kommer på høring i januar 2022

1.2 Status fritidsbebyggelse

I planprogrammet datert juni 2020 ble status for fritidsbebyggelse i kommunen beskrevet. Det ble fastsatt kriterier for siling av innspill for fritidsbebyggelse, samt opplegg for konsekvensutredning. Det ble mottatt totalt 36 innspill til nye områder for fritidsbebyggelse, som ble gjennomgått i en silingsrapport. Hvert innspill er vurdert opp mot silingskriteriene vedtatt i planprogrammet. Rapporten konkluderer på følgende måte:

- 17 områder konsekvensutredes; endret avgrensning for 8 av områdene ut fra konflikt med silingskriterier
- 7 områder tilfredsstilte ikke de vedtatte silingskriteriene i planprogram og utredes ikke videre
- 12 områder gjaldt formål som ikke var del av revisjonen, de var i regulerte områder eller fordi de ikke innebærer arealbruk som må utredes.

Samtlige grunneiere som har kommet med innspill har fått skriftlig tilbakemelding etter at arbeidet med siling ble fullført.

De 17 områdene som er konsekvensutredet, er vurdert ut fra metodikken vedtatt i planprogrammet i juni 2020. Det foreligger delrapport med konsekvensutredning for nye områder for fritidsbebyggelse.

Delutredningen (KU) for 17 områder for fritidsbebyggelse inngår i en samlet konsekvensutredning; som omfatter alle planformål; og blir lagt ut på høring i januar 2022.

1.3 Status seterkartlegging

Det er lagt ned en betydelig jobb i å kartlegge seterbebyggelse og dele disse inn i tre kategorier etter kulturminneverdi. Alle setre med bebyggelse er befart og fotografert av Per Hvamstad. Kartleggingen er presentert i et eget temakart og det legges opp til at setrene skal avmerkes med hensynssone 570 (bevaring kulturminneverdi) i plankartet til arealdelen. Seterkartlegginga nyttes også som kunnskapsgrunnlag ved konsekvensutredning av innspill til arealdelen.

Seterbebyggelsen er inndelt i tre kategorier. Det er utarbeidet utkast til bestemmelser/retningslinjer knyttet til hensynssoner i kommuneplanen.

- Kategori 1 omfatter seterområder som skal bevare sitt særpreg og det kan aksepteres mindre tilbygg/ endringer av seterstuer etter kulturminnefaglige vurderinger.

- Kategori 2 omfatter seterområder som skal bevares med sitt særpreg og hvor det tillates moderate endringer.
- Kategori 3 omfatter seterområder hvor det etter nærmere vurdering kan tillates fradeling av hyttetomter

Os kommune har ikke kartlagt og kategorisert setre som ligger i verneområder da setrene omfattes av bestemmelsene i verneforskriften. Kommuneplanens bestemmelser kan ikke lempe på disse bestemmelsene. <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2001-12-21-1566>

Det er utarbeidet et notat som viser hva som er gjennomført i seterprosjektet. I [kommunens kartinnsynsløsning](#) kan du se hvilken kategori hver enkelt seter er plassert i.

1.4 Status næringsbebyggelse

Det kom 4 innspill til nye næringsområder i høringen vår 2020.

Os kommune ønsker å klargjøre status og behov for næringsarealer i det reviderte planprogrammet, og åpner for flere innspill knyttet til både næringsbebyggelse og fritids- og turistformål.

1.5 Vedtak om full revisjon

I forslag til kommunal planstrategi for 2020 – 2023 ble det vedtatt full revisjon av hele kommuneplanen. Dette fordi arbeidet med den igangsatte delrevisjonen ble langt mer omfattende enn først antatt.

Med dette som utgangspunkt har Os kommune utarbeidet et nytt og revidert planprogram.

Plan- og bygningslovens § 4-1 gjør rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring, normalt samtidig med varsling av planoppstart.

2 Mål for planarbeidet og organisering av prosessen

2.1 Mål for planarbeidet

Formålet med planarbeidet er å revidere arealdelen, slik at denne danner et oppdatert og godt grunnlag for forvaltning og utvikling av arealene våre.

Med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, kommunal planstrategi, vedtatte temaplaner mm og andre føringer, setter Os kommune disse overordna måla for kommuneplanens arealdel:

Sitat fra samfunnsdelen:

- Varierte tomtetilbud, tett utnytting i sentrum, romsligere tomter i bygdene og grendene.
- Fremme gode bomiljøer i ny bebyggelse og ta vare på viktige kvaliteter i eksisterende områder
- Jobbe for gode leke- og aktivitetsområder i nærmiljøene som fremmer fysisk aktivitet og sosial kontakt.
- Etablering av gang- og sykkelveier rundt sentrum
- Sikre at ulike gruppers boligbehov vurderes i arealplanleggingen
- Alle offentlige arenaer er universelt utformet
- Verne om og sikre dyrka og dyrkbar mark for fremtiden
- Planlegging og utbygging som tar hensyn til forventet klimautvikling
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse blir benyttet som grunnlag for kommunal planlegging

Mål fastsatt i nyere planer og styringsdokumenter:

- Ha en arealpolitikk som støtter opp rundt målet om arbeidsplassvekst.
- Fremme arealforvaltning for økt hyttebygging med vekt på videreutvikling av områder med etablert infrastruktur
- Os kommune skal arbeide for økt verdiskapning og vil klargjøre nye næringsarealer

I planarbeidet legger Os kommune følgende føringer til grunn:

- FNs bærekraftsmål; jamfør vedtatt planstrategi
 - Å balansere utbyggingsinteresser opp mot hensyn som biologisk mangfold, naturressurser, landskapskvaliteter, kulturmiljø og verdensarv.
 - Planlegge ut fra klimaendringer, med et villere og våtere klima
- Vedtatt folkehelseplan - og benytte kunnskap om folkehelsen til grunn for planleggingen
- Vedtatte planer i Os kommune
- Å få oppdatert plankart og bestemmelser til gjeldende plan- og bygningslov*
- Forenkle planverket ved å la kommunedelplanområdene i gjeldende plan (Dalsbygda, Os sentrum, Hummelfjell og Tufsingdalen) inngå i én samlet arealdel

*Dagens arealdel med tilhørende bestemmelser er utarbeidet på gammelt plangrunnlag (PBL1985). En vesentlig del av arbeidet med å revidere planen består i å konvertere gjeldende plan til nytt lovgrunnlag, PBL 2008, både når det gjelder plankart og bestemmelser.

2.2 Organisering

Det er satt ned ei administrativ arbeidsgruppe med ansvar for å gjennomføre planprosessen:

- Ieva Hicks (Prosjektleder)
- Marit Gilleberg (Kommunedirektør)
- Ingrid Fossum (GIS-ansvarlig)
- Leif Conradi Skorem (ekstern fagressurs, Norconsult)
- Jan Arvid Aamo (sikrer koblingen til arbeidet som allerede er utført ad seterkartlegging)

- Ansatte innen landbruk og teknisk trekkes inn i arbeidet etter behov.

Ansvar for å drive prosessen framover ligger i Os kommune ved prosjektleder.

Formannskap og kommunestyret vil bli holdt løpende orientert undervegs i planarbeidet. Ved behov for politiske avklaringer undervegs i prosessen, vil det bli fremmet saker for behandling.

2.3 Planprosess og framdriftsplan

Følgende framdrift med milepæler og tidsfrister er skissert for det videre arbeidet med kommunedelplanen:

	Milepæl	Beskrivelse	Periode
1	Revidert planprogram	Planprogrammet behandles politisk og legges ut til offentlig ettersyn av kommunestyret 8. april.	April 2021
2	Nytt varsel om oppstart og høring av revidert planprogram	Ny utsending/annonsering av oppstart og høring av planprogram. Høring 12. april – 25. mai.	April/mai 2021
3	Fastsetting planprogram	Politisk behandling (kommunestyret) i formannskapet og kommunestyret 23. september.	Høst 2021
4	Utarbeidelse av konsekvensutredning	Nye utbyggingsområder som blir spilt inn blir konsekvensutredet jf. planprogrammets kapittel 7.	Høst 2021
5	Utarbeidelse av øvrige plandokumenter	Utarbeidelse av plankart, beskrivelse, bestemmelser/retningslinjer og ros-analyse	Høst 2021
6	Medvirkningsopplegg	Ungdomsråd, eldreråd m.fl. Digitale møter med andre interessegrupper.	Høst 2021
7	Planforslag til behandling	Politisk førstegangsbehandling (kommunestyret)	Januar 2022
8	Høring	Offentlig ettersyn	6 uker
9	Merknadsbehandling	Behandling av høringsmerknader, evt. endring av planforslaget. Behov for ny høring vurderes.	April /mai 2022
10	Sluttbehandling	Sluttbehandling i kommunestyret	Juni 2022

2.3.1 Nytt varsel om oppstart og høring av revidert planprogram

Offentlige myndigheter, nabokommuner, interesseorganisasjoner og lag og foreninger varsles via e-post, hjemmesida og/eller facebook.

Det inviteres til innspill knyttet til alle arealformål, med unntak av fritidsbebyggelse. Dette fordi det allerede er utført et omfattende arbeid med siling og konsekvensutredning; jamfør planprogrammet for fritidsbebyggelse og seterområder, vedtatt i kommunestyret i 2020.

Frist for å komme med merknader til planprogrammet og innspill til planarbeidet settes til seks uker fra kunngjøring.

2.3.2 Fastsetting av planprogram

Administrasjonen vurderer merknader som har kommet inn til planprogrammet, og fremmer sak for formannskap og kommunestyre. Det tas sikte på vedtak av planprogrammet i kommunestyremøte i september.

2.3.3 Utarbeidelse av konsekvensutredning (KU)

Innspill som gjelder ny arealbruk, vil bli konsekvensutredet jamfør planprogrammets kapittel 5.

Gjennomført konsekvensutredning av områder for fritidsbebyggelse innarbeides i samlet konsekvensutredning for alle innspill.

2.3.4 Utarbeidelse av øvrige plandokumenter

Følgende dokumenter skal utarbeides som del av planarbeidet; i tillegg til KU:

- Plankart
- Bestemmelser og retningslinjer
- Planbeskrivelse
- Risiko og sårbarhetsanalyse av nye utbyggingsområder

2.3.5 Opplegg for samråd og medvirkning

Ved oppstart av planarbeidet i 2020 ble det holdt åpne møter i Dalsbygda, Os og Tufsingdalen.

Framfor å arrangere generelle åpne møter om kommuneplanarbeidet, ønsker Os kommune å legge opp til tematiske møter knyttet til sentrale problemstillinger, for eksempel boliger og næring. Den pågående koronasituasjonen tilsier at slike møter kan bli gjennomført digitalt.

I løpet av planprosessen vil vi involvere Ungdomsrådet, Eldrerådet og Rådet for personer med funksjonshemmede.

Os kommune vil ellers stille opp og orientere om planarbeidet i ulike lag og foreninger dersom det er ønske om det.

Vi tar sikte på å presentere planforslaget for regionale og nasjonale myndigheter i Regionalt planforum før planen legges fram til førstegangsbehandling.

Informasjon om planprosessen og relevante dokumenter legges ut på [kommunens hjemmeside](#).

2.3.6 Planforslag til behandling

Når planforslaget er ferdigstilt, legges det fram for formannskap og kommunestyre. Kommunestyret legger så planen ut til høring og offentlig ettersyn.

2.3.7 Høring og offentlig ettersyn

Planen sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minimum seks uker.

Høring av planen kunngjøres på hjemmesidene til kommunen, gjennom annonsering i lokalavis og ved varsling til offentlige myndigheter.

Det kan være aktuelt med digitale informasjonsmøter i høringsfasen.

2.3.8 Merknadsbehandling

Etter høring og offentlig ettersyn, vurderes alle merknader og eventuelle endringer innarbeides i planen.

Ved eventuelle innsigelser fra regionale og nasjonale myndigheter tas dette opp i møter med den enkelte myndighet med mål om å finne løsninger før planen legges fram for sluttbehandling.

2.3.9 Sluttbehandling

Planen legges til slutt fram for formannskap/kommunestyret for sluttbehandling. Planen blir gjeldende fra vedtaksdato.

3 Overordnede rammer og føringer for planarbeidet

3.1 Kommunale planer

3.1.1 Kommuneplanens samfunnsdel

[I kommuneplanens samfunnsdel 2015-2025](#), vedtatt 17.06.2015, framgår langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen. I planen er det angitt fire innsatsområder:

- Vekst og utvikling
- Levende lokalsamfunn
- Kommunen som tjenesteprodusent og samfunnsutvikler
- En del av en region

Samfunnsdelen har flere mål som gir føringer for arealbruk i kommunen generelt. Sentrale føringer i samfunnsdelen som vil ha betydning for arealdelen er listet opp under:

- Varierte tomtetilbud, tett utnytting i sentrum, romsligere tomter i bygdene og grendene.
- Fremme god bomiljøer i ny bebyggelse og ta vare på viktige kvaliteter i eksisterende områder
- Fremme kontakt og gjensidig læring på tvers av generasjoner
- Jobbe for gode leke- og aktivitetsområder i nærmiljøene som fremmer fysisk aktivitet og sosial kontakt.
- Etablering av gang- og sykkelveier rundt sentrum
- Alle offentlige bygg og anlegg som får offentlig støtte skal være tilgjengelig for alle.
- Sikre at ulike gruppers boligbehov vurderes i arealplanleggingen
- Alle offentlige arenaer er universelt utformet
- Opprettholde det aktive landbruket og bruk av utmarka
- Verne om og sikre dyrka og dyrkbar mark for fremtiden
- Økt bruk av utmarksbeite og opprettholdelse av aktiv seterdrift
- Planlegging og utbygging som tar hensyn til forventet klimautvikling
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse blir benyttet som grunnlag for kommunal planlegging

3.1.2 Kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner

[Gjeldende arealplan 2008-2018](#) vedtatt i 2008 er felles for Os og Tolga kommuner med adskilte plankart og felles planbestemmelser. Arealplankartet er utarbeidet etter gammel plan- og bygningslov (1985). Det ble ikke utarbeidet planbeskrivelse i tilknytning til planprosessen. Kommuneplan for perioden 2003-2013 hadde en tekstdel og for perioden 2008-2013 ble det laget enkel planbeskrivelse. Ingen av disse er revidert.

Det er i tillegg tre kommunedelplaner for tettstedene Dalsbygda, Os og Tufsingdalen som også ble vedtatt i 2008. Kommunedelplan for Hummelfjell ble revidert og vedtatt i 2011.

3.1.3 Forhold til gjeldende reguleringsplaner

I planarbeidet vil det bli tatt stilling til forholdet mellom kommuneplanens arealdel og hver enkelt gjeldende reguleringsplan. Bestemmelsene til arealdelen vil klargjøre om kommuneplanen skal gjelde foran enkelte reguleringsplaner eller for enkelte forhold knyttet til flere planer.

Reguleringsplaner av nyere dato vil bli avmerket i plankartet med hensynssone som angir at reguleringsplan fortsatt skal gjelde (H910).

Etter nærmere vurdering, kan det være aktuelt å starte en prosess med oppheving av gamle reguleringsplaner i forbindelse med kommuneplanprosessen.

3.1.4 Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Os kommune (ROS)

Os kommune har en helhetlig ROS-analyse fra 2015 som er under oppdatering og vil sluttbehandles i november/desember 2021. Analysen viser ingen store nye utfordringer.

Os kommune er med sin beliggenhet, topografi og demografi, lite utsatt for uønskede kriserelaterte hendelser. Likevel oppleves det et økende trusselbilde når det gjelder naturbaserte hendelser på grunn av klimautviklingen. Av de hendelsene som er vurdert, er hendelsene epidemi/pandemi, ekstrem kulde med strømbrydd, og kraftig vind med ekstrem nedbør, vurdert til å ha høyest sannsynlighet og størst konsekvens.

Med tanke på arealbruken er hendelser knyttet til geografi og terreng som vind, flom, skred og ras aktuelle å hensynta ved konsekvensvurdering av nye utbyggingsområder. Indirekte kan utbygging få konsekvenser for trafikkmengde og kapasitet av vegsystemer noe som igjen kan innebære økt risiko for uønskede hendelser. Også denne påvirkningen skal inngå i vurderingen av konsekvensen av en gitt ny utbygging.

3.1.5 Strategisk næringsplan

Os kommune arbeider med strategisk næringsplan for perioden 2021 – 2025. Det foreligger en ståstedanalyse og et førsteutkast til plandokument. Dokumentene kan du se [her](#).

Det skal utarbeides tiltaksplaner for tre innsatsområder som er

- Nyskapende og innovativt næringsliv
- Næringsvennlig kommune
- Påvirkning av rammebetingelser

Disse tiltaksplanen vil bli koblet sammen med økonomiplan 2022-26 og vil utgjøre en del av den årlige handlingsplanen i Os kommune

Den overordna målsettinga for planen er å stabilisere antall arbeidsplasser i Os, med ei særlig satsning på utvikling innen landbruk og reiseliv. Når det gjelder arealforvaltning peker planutkastet på tre strategiske grep for kommunen:

- Ha en arealpolitikk som støtter opp rundt målet om arbeidsplassvekst.
- Fremme arealforvaltning for økt hyttebygging og naturopplevelser.
- Videreutvikle Os som en attraktiv bokommune sentralt i regionen.

3.1.6 Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø

[Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø](#) ble vedtatt av kommunestyret den 28.januar 2021. Planen inneholder samling, beskrivelse og kartlegging av utvalgte kulturminner innen forskjellige temaer. Dette er en første-generasjonsplan som skal utvikles og bearbeides videre, med rullering hvert fjerde år. Planen har en handlingsplan med konkrete tiltak som skal iverksettes. Planen angir også hensynssoner med tilhørende bestemmelser og retningslinjer for et utvalg kulturminner. Da kommunestyret sluttbehandlet kulturminneplanen, vedtok de samtidig at hensynssonene i planen skal innarbeides i kommuneplanens arealdel.

I Forvaltningsplanen for Rørørs bergstad og Circumferensen i 2021 er det også gitt føringer for landskapshensyn verdensarvområdet Vinterleden, herunder anbefalinger for fritidsbebyggelse.

3.1.7 Folkehelseplan 2020 - 2024

[Folkehelseplan 2020 - 2024](#) ble vedtatt i kommunestyret 28.januar 2021. Planen har følgende hovedmål:

- Å kunne leve trygge og aktive liv – leve hele livet og ulykkesforebygging
- Skape inkluderende miljø
- Sikre gode oppvekst- og læringsmiljø

- Bekjempe fattigdomsproblematikk

Føringer fra folkehelseplanen skal legges til grunn for vurdering av innspill til ny arealbruk.

3.2 Regionale planer

3.2.1 Regional plan for Forollhogna villreinområde 2013 - 2025

Hovedformålet med [regional plan for Forollhogna](#) er å komme fram til en langsiktig og helhetlig strategi for forvaltningen av et prioritert fjellområde som er spesielt viktig for villreinens framtid i Norge. Planen skal i tillegg til å ivareta villreinens leveområde også avklare rammer og muligheter for bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling i området og samordne hensynet til forsvarlig villreinforvaltning og lokalsamfunnenes behov for utvikling. Den regionale planen er ikke juridisk bindende, men er en overordnet og retningsgivende plan, som gir råd for den videre kommunale arealplanleggingen. Planforslaget består av en planbeskrivelse, plankart med tilhørende retningslinjer og et handlingsprogram. I plankartet er det definert tre soner:

1. Nasjonalt villreinområde
2. Randområde
3. Bygdenære områder

De tre sonene skal ifølge planens retningslinjer avmerkes i plankartet til kommuneplanens arealdel, og sone 1 og 2 skal framstå som hensynssoner. Det er også gitt retningslinjer for kommunens arealplanlegging knyttet til hver av de tre sonene, med anbefalinger knyttet til både arealformål og hensynssoner.

3.2.2 Regionplan for Røros bergstad og Cirkumferensen 2010 – 2021

Regionplan for Røros bergstad og Cirkumferensen 2010 – 2021 har som ambisjon at verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen skal sette standard nasjonalt og internasjonalt for god kulturminne- og naturforvaltning, formidling og en helhetlig samfunnsplanlegging i sårbare områder. Regionplanen gir retningslinjer for kommunal planlegging, saksbehandling og forvaltning av kulturminner, kulturmiljø og landskap.

Følgende retningslinjer gjelder for kommunenes planlegging:

- Planarbeid skal bygge på høy planfaglig kompetanse kjennetegnet ved løsninger basert på kunnskap, et helhetlig samfunnssyn og planprosesser som fremmer deltakelse, samarbeid og dialog
- Gjennom planprosesser etter plan- og bygningsloven skal andre samfunnshensyn veies mot kulturvern hensyn. Det skal legges til rette for løsninger som sikrer at kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap skjøttes, vedlikeholdes og repareres som en naturlig del av det å leve og bo i et verdensarvområde.
- For alle kommuneplaner innenfor Cirkumferensen skal det, i samråd med kulturminnemyndighetene, lages generelle planbestemmelser og retningslinjer som sikrer en nyansert, helhetlig ivaretagelse av verdensarv-verdiene.
- I kommuneplanens arealdel skal viktige områder for kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap, i samråd med kulturminnemyndigheten, markeres som hensynssone. Avsatte hensynssoner skal suppleres med bestemmelser og/eller retningslinjer. Hensynssoner med tilhørende retningslinjer og/eller bestemmelser skal brukes i sammenheng med arealbruksformål og øvrige planbestemmelser.
- Kommuneplanbestemmelser om reguleringsplankrav skal sikre at hensyn til kulturarven blir fulgt opp gjennom detaljplanlegging.
- Grensen for Cirkumferensen og kjerneområdene for verdensarv vises som illustrasjon i kommuneplanens arealdel. Retningslinjene kan videreutvikles eller endres av verdensarvrådet.

3.2.3 Forvaltningsplan for Røros bergstad og cirkumferensen 2019 - 2023

[Forvaltningsplan for verdensarven Røros bergstad og cirkumferensen 2019–2023](#) er et arbeidsverktøy for både verdensarvrådet og forvaltningsnivåene i arbeidet med å ta vare på de unike verdiene som verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen representerer. Planen viser hvordan verdensarven er basis for næringsliv, kulturaktiviteter og ideell virksomhet i kommunene og lokalsamfunnene i Cirkumferensen. Planen viser også mangfoldet og tverrfagligheten i arbeidet med verdensarven.

I Os kommune løftes Vinterleden (den gamle ferdselsåren fra Røros til Tufsingdalen og videre mot Falun) og kulturmiljøet Narjordet/Oddentunet fram i forvaltningsplanen.

3.2.4 Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark

Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark utfyller verneforskriften for nasjonalparken. Forvaltningsplanen skal være et hjelpemiddel for å realisere formålet med vernet av nasjonalparken, være et redskap for å avveie brukerinteresser gjennom praktisering av verneforskriften og bidra til å avklare og konkretisere hva som kan tillates av ulike aktiviteter og tiltak i nasjonalparken. Mens verneforskriften for nasjonalparken er juridisk bindende, er forvaltningsplanen veiledende. En viktig side ved forvaltningsplanen er at den vil gi økt forutsigbarhet for grunneiere og andre i spørsmål knyttet til forvaltningen av verneforskriften for nasjonalparken.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har satt i gang arbeid med en revisjon av forvaltningsplaner for verneområdene. En plan for revisjonen har vært på høring.

3.3 Landskap

Seterdalene Vangrøftdalen og Kjurrudalen har status som utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Utvalgte kulturlandskap i jordbruket er ei samling av svært verdifulle kulturlandskap i Norge. Dette er særegne jordbrukslandskap med store biologiske og kulturhistoriske verdier, skapt av mennesker i samspill med naturen gjennom generasjoner. Særpreget blir tatt vare på gjennom fortsatt drift, skjøtsel og vedlikehold i områdene.

Store deler av Dalsbygda er i tillegg kartlagt som verdifullt jordbrukslandskap.

3.4 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 - 2023

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019- 2023 skal følges opp i fylkeskommuner og kommuner. Regjeringa fremhever FNs 17 bærekraftsmål som grunnlag for kommunal og regional planlegging og trekker frem fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

3.5 Lovverk, forskrifter og retningslinjer

Listen viser et utdrag sentrale lovverk, forskrifter og retningslinjer. Listen er ikke uttømmende.

- Plan- og bygningsloven
- Vannressursloven
- Jordloven
- Skogloven
- Naturmangfoldloven
- Friluftsløven
- Motorferdselloven

- Kulturminneloven
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal – og transportplanlegging
- Forskrift om konsekvensutredning
- St. melding 26 Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand
- Kommunal retningslinje for praktisering av konsesjonslov og odelslov, Os kommune.

3.6 Verneområder

- Forskrift om verneplan for Forollhogna med tilliggende dalfører, vedlegg 1, vern av Forollhogna nasjonalpark, Holtålen, Midtre Gauldal, Rennebu, Os, Tolga og Tynset kommuner, Sør-Trøndelag og Hedmark.
- Forskrift om verneplan for Forollhogna med tilliggende dalfører, vedlegg 3, vern av Vangrøftdalen – Kjurredalen landskapsvernområde, Os kommune, Hedmark.
- Forskrift om verneplan for myr i Hedmark fylke, vedlegg 15, fredning av Storfloen naturreservat, Os kommune, Hedmark.
- Forskrift om verneplan for myr i Hedmark fylke, vedlegg 14, fredning av Storflotjønna naturreservat, Os kommune, Hedmark.
- Forskrift om fredning for Bjøreggene naturreservat, Os og Tolga kommuner, Hedmark.
- Forskrift om verneplan for myr i Hedmark fylke, vedlegg 12, fredning av Galådalen naturreservat, Tolga kommune, Hedmark.
- Forskrift om vern av Lille Korssjøen naturreservat, Røros kommune, Sør-Trøndelag, og Os kommune, Hedmark.
- Forskrift om fredning for Tufsingdalseskeren naturreservat, Os kommune, Hedmark.
- Forskrift om fredning for Tufsingdeltaet naturreservat, Os kommune, Hedmark.
- Forskrift om Verneplan for skog, vedlegg 5, Kvernliia naturreservat, Os kommune, Hedmark.
- Forvaltningsplan for verdensarven Røros bergstad og Cirkumferensen 2019-2023
- Regionplan for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen
- Forvaltningsplan for Forollhogna nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Vangrøftdalen – Kjurredalen landskapsvernområder

4 Føringer for planarbeidet

4.1 Boligområder

Kommuneplanens samfunnsdel slår fast at det skal arbeides for

- Varierte tomtetilbud
- Tett utnytting i sentrum
- Romsligere tomter i bygdene og grendene

Det legges også vekt på gode leke- og aktivitetsområder i nærmiljøene som fremmer fysisk aktivitet og sosial kontakt, samt etablering av gang- og sykkelveier rundt sentrum.

Status boligområder i kommuneplan og vedtatte reguleringsplaner

Os kommune har registrert 862 boliger.

Områder som er avsatt til boligbebyggelse i gjeldende kommuneplan, men ikke regulert utgjør totalt **28** daa. Områdene ligger i delplanområdene Dalsbygda (5 daa), Os (13 daa) og Tufsingdalen (10 daa).

Innenfor regulerte områder ligger det pr. dags dato om **lag 75 ledige eneboligtomter**, fordelt på 30 i Dalsbygda og 45 i Os sentrum. I tillegg legger enkelte av planene i Os sentrum opp til mer konsentrert boligbebyggelse som leilighetsbygg, rekkehus og konsentrert småhusbebyggelse.

Behov og kriterier for nye områder

Os kommune ønsker at arealdelen skal legge opp til gode boligområder og et variert botilbud. Regulert tomtreserve vurdert opp mot utbyggingstakt og befolkningsprognoser tilsier ikke at det er behov for flere eneboligtomter innenfor de nærmeste årene.

Reguleringsplaner i sentrumsområdene har også flere felt for leilighetsbebyggelse og rekkehus, uten at det så langt er etablert mange slike boliger. Målsettinga om romsligere tomter i bygdene og grendene tilsier videreføring av uregulerte områder for boligbebyggelse i grendesentra og muligheter for spredt boligbygging (se punkt 5.8).

Vi vil gå gjennom den regulerte tomtreserven for boliger og vurdere hvorvidt denne treffer de overordnede målsettingene for boligutvikling i kommuneplanens arealdel. Ut fra dette kan det være aktuelt å konsekvensutrede nye områder som kommunen ser på som attraktive og ønsker å vurdere, i tillegg til eventuelle innspill fra private. Innspill til nye boligområder vil bli vurdert ut fra følgende kriterier:

- Målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel videreføres
- Boligbebyggelse av større omfang forutsettes etablert i tilknytning til sentrumsområdene i Os og Dalsbygda
- Eksisterende område avsatt til boligbebyggelse i Tufsingdalen videreføres
- Områder for spredt boligbebyggelse på Narjordet og Narbuvoll vil bli vurdert jf. punkt 4.8.1.

4.2 Fritidsbebyggelse

Planprogrammet som ble fastsatt av kommunestyret i juni 2020 vektla fritidsbebyggelse særskilt. Her var det synliggjort en **tomtereserve på om lag 600 tomter**, hvorav halvparten av tomtene ligger i Hummelfjell. Det ble signalisert at Os kommune ønsket å videreføre en tomtreserve om lag på dagens nivå.

Det er gjennomført en prosess med siling og konsekvensutredning av innspill knyttet til fritidsbebyggelse. Delrapporten med konsekvensutredning av disse områdene vil bli innarbeidet i den samla konsekvensutredninga for kommuneplanen.

Ut fra at dette temaet er utførlig behandlet i prosessen som er gjennomført, åpnes det ikke for ytterligere innspill til områder for fritidsbebyggelse.

4.3 Teknisk infrastruktur

Kommunen vil vurdere om rammer for teknisk infrastruktur i gjeldende kommuneplan er tilstrekkelige, eller om kjente behov, eksempelvis knyttet til veger, vannforsyning, avløpsanlegg og renovasjonsområder, tilsier at det må avsettes nye arealer.

Kommuneplanens samfunnsdel vektlegger gang- og sykkelveger rundt sentrum, og kommunen ønsker innspill til vegstrekninger der det er behov for tilrettelegging for mjuke trafikanter.

Kjente restriksjonsområder knyttet til drikkevannskilder vil bli avmerket i plankartet med hensynssoner (nedslagsfelt drikkevann/område for grunnvannsforsyning).

4.4 Offentlig tjenesteyting

Os kommune vurderer rammene for områder avsatt til offentlig tjenesteyting i gjeldende kommuneplan som tilstrekkelige i overskuelig framtid ut fra status og behov knyttet til kommunale tjenester.

4.5 Fritids- og turistformål

Fritids- og turistformål innbefatter utleiehytter og andre typer overnattingsanlegg som drives i en kommersiell sammenheng, som for eksempel hoteller, campingplasser og opplevelsesparker. I forslag til strategisk næringsplan, løftes turisme fram som et satsningsområde for kommunen. Ut fra dette ønsker kommunen spesielt innspill knyttet til fritids- og turistformål.

4.6 Næringsbebyggelse

Os kommune har lite ledige næringsarealer for etablering av nye bedrifter. Den pågående prosessen med strategisk næringsplan (se punkt 4.1.5) vektlegger særlig turisme og landbruk, og trekker ellers fram tilrettelegging av næringsarealer som et viktig grep fra kommunens side.

Innspill til nye næringsområder vil bli vurdert ut fra følgende kriterier:

- Beliggenhet i tilknytning til etablerte næringsområder vil bli vurdert som positivt.
- Nye, større områder for samlokalisering av flere virksomheter kan vurderes. Slike områder må ligge nært overordna vegnett.
- Besøksintensiv virksomhet legges til sentrumsnære områder

Eventuelle nye innspill vil bli vurdert sammen med de allerede innspillene som har kommet inn.

4.7 Masseuttak/råstoffutvinning

Os kommune vil vurdere status og behov for områder for råstoffutvinning. Gjeldende kommuneplan har 9 slike områder, hvorav 4 er regulert til formålet. Regulerte områder forutsettes videreført, mens uregulerte områder vil bli tatt ut med mindre de blir spilt inn på nytt. Også nye områder for råstoffutvinning kan spilles inn. Ved konsekvensutredning av områder for masseuttak/råstoffutvinning, vil innspill om å beholde eksisterende sidestilles med innspill om nye områder.

Grunneiere må gjerne samarbeide slik at framtidige områder for råstoffutvinning tar hensyn til ressursens utstrekning mer enn eiendomsforholdene. Selv om grunneier ikke ønsker å engasjere seg direkte i drift, vil det kunne være fordelaktig å bli med på slike initiativ og eventuelt sette bort selve driften til profesjonelle aktører. Utvidelser av eksisterende, regulerte masseuttak, kan også spilles inn.

Følgende kriterier legges til grunn:

- Kommunen ønsker å legge opp til uttak som relaterer seg til drivverdige ressurser (jf. [NGUs grus- og pukkkdatabase](#)), og vil se kommunens samlede behov under ett. Kommunen oppfordrer til færre og større områder for massetak. Områdene bør ha et reelt potensial for kommersiell drift i både areal og volum. Dersom egnet/god kvalitet av masser kan påvises for ressurser som per dato ikke inngår i NGU sin database, vil disse bli vurdert på lik linje med andre innspill.
- Konfliktnivå av innspillene med kjente natur- og landskapskvaliteter, kulturminner, etablert bebyggelse (avstand) eller verneområder.

4.8 Landbruks- natur- og friluftsmål samt reindrift

Arealformålet LNFR omfatter områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som natur- eller friluftsområde.

- Det tas sikte på å gi rammer for utvikling av eksisterende bebyggelse som ligger i LNFR-formål gjennom bestemmelser og retningslinjer til planen.
- Det er også aktuelt å gi retningslinjer for dispensasjon fra LNFR-formål.
- Verneområder vil som hovedregel bli avsatt til LNFR-formål, og avmerket med hensynssoner (båndlegging etter lov om naturvern og hensynssone bevaring naturmiljø).

4.8.1 LNFR-areal for spredt bolig- fritids- eller næringsbebyggelse

- I gjeldende kommuneplan er **2531 daa** avsatt til spredt LNF-formål for spredt boligbebyggelse.
- Siden 2008 er det etablert 6 boliger innenfor områder avsatt til dette formålet. Til sammenligning er det etablert 23 boliger i områder som verken er avsatt til LNFR-område for spredt boligbygging eller regulert til boligformål.
- Os kommune erfarer at det er krevende å lokalisere slike områder på en måte som treffer etterspørselen, samtidig som en ser at det kan være hensiktsmessig å ha noen områder hvor det gjennom kommuneplanen er avklart at det kan etableres boliger av mer spredt karakter.
- Områdene i gjeldende plan er grovt avgrenset, og Os kommune vil ut fra dette å gjøre en jobb med å avgrense de eksisterende områdene, slik at de ikke lenger omfatter arealer som er registrert som *dyrka mark, dyrkbar mark eller myr*.
- Områder der det ikke har blitt etablert boliger siden gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2008 vil bli vurdert tilbakeført til rent LNFR-formål.
- Områder for fritids- og næringsbebyggelse av mindre omfang og spredt karakter vil bli vurdert avsatt til LNFR-areal for henholdsvis spredt fritidsbebyggelse og næringsbebyggelse.
- Veileder for spredt bolig- fritids- og næringsbebyggelse i LNFR-områder (KMD 2020) legges til grunn for arbeidet med vurdering og konkretisering av disse områdene.

5 Vedlegg

Her kommer beskrivelse av krav til konsekvensutredning, ROS – analyse og metodikk.

5.1 Konsekvensutredning

I henhold til Plan- og bygningsloven § 4-2 fremgår det at kommuneplanens arealdel omfattes av kravet om konsekvensutredning (KU). KU skal avdekke planens virkninger for miljø og samfunn, herunder egnethet og samfunnsnytte på den ene siden og hvilke verdier som går tapt samt mulige avbøtende tiltak på den andre. Konsekvenser av alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk skal beskrives og fremgå av utredningen, både enkeltvis og samlet.

Det er en klar målsetting at kommuneplanens arealdel skal ha et langsiktig, overordnet og helhetlig perspektiv der KU skal sikre et tilstrekkelig godt beslutningsgrunnlag. Konsekvensutredningen skal utarbeides i tråd med Forskrift om konsekvensutredning av 01.07.2017.

5.1.1 Hva KU skal få frem

KU skal blant annet få frem;

- Viktige miljø- og samfunnsverdier i de foreslåtte utbyggingsområdene for fritidsbebyggelse
- Konsekvenser av foreslått utbygging kan få for disse verdiene
- Tiltak som kan gjøres for å avbøte negative virkninger

5.1.2 Tema og utredninger som skal belyses i KU

Konsekvensutredningen skal, jf. Forskrift om konsekvensutredning § 21, identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Revisjonen av kommuneplanens arealdel åpner opp for nye utbyggingsområder. Faktorer som denne type utbygging vil ha for miljø og samfunn er derfor vurdert til å omfatte følgende:

- **Barn og unges interesser**

Det vil bli vurdert hvordan innspillene påvirker kjente områder for barns lek og opphold. For boligområder vil det bli vurdert særskilt hvordan barns bomiljø og trafiksikkerhet kan ivaretas.

- **Miljø**

KU skal vurdere om innspillene vil berøre miljøverdier og naturmangfold og i hvilken grad. Områder som skal konsekvensutredes skal sjekkes mot følgende tema: naturvernområder (områder vernet med hjemmel i naturvernloven og naturmangfoldloven), kartlagte naturtypelokaliteter, naturtyper, funksjonsområder for vilt og prioriterte arter, samt nøkkelbiotoper og MiS-figurer registrert gjennom skogbruksplan gjennom registreringer i naturbase. Det legges ikke opp til ytterligere registreringer i felt.

- **Klima**

Det skal gjøres en overordnet vurdering av områdenes beliggenhet opp mot samordnet areal- og transportplanlegging.

Miljø- og klimautredninger knyttet til energiforbruk og energiløsninger vil bli vurdert på reguleringsplannivå. Det legges ikke opp til ytterligere utredninger

- **Kulturminner, kulturmiljø og verdensarv**

Vedtatt kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer benyttes som kunnskapsgrunnlag.

KU skal avklare om innspillene berører kjente automatisk freda kulturminner, vedtaksfreda kulturminner, verdifulle kulturlandskap, gårdstun, gamle ferdssårer og verdensarvområdet Vinterleden.

Undersøkelsesplikten etter Kulturminnelovens § 9 oppfylles på reguleringsplannivå.

Det legges ikke opp til ytterligere registreringer i felt i kommuneplanprosessen, men det kan bli stilt krav om registreringer i forbindelse med reguleringsplanarbeid

- **Friluftsliv**

Friluftsområder er ikke kartlagt i kommunen og det foreligger ikke statlig sikrede friluftsområder. KU skal avklare om innspillene berører etablerte tur- og skiløyper, og vurdere hvordan dette kan påvirke eksisterende tur- og løypenett.

- **Landskap**

Det gjøres en vurdering på bakgrunn av bilder eller kart av innspillenes landskapsvirkninger og om de berører viktige landskapselementer og eksponering mot snaufjellet.

- **Vannmiljø**

En vannforekomst er en betydelig mengde overflatevann (tilsigsareal for elv og overflateareal for innsjø og kystvann) eller et avgrenset volum grunnvann. Vannforekomstene danner grunnheten i vannforskriften og har til hensikt er å sikre en helhetlig vannforvaltning. KU skal vurdere om innspillene berører elver og vassdrags tilstand som vannforekomst og potensiale for grunnvann i løsmassene. Innspillenes nærhet til kjente private/kommunale vannverk avklares.

- **Naturressurser**

Det vil, ut fra kjent kunnskap, bli vurdert hvordan innspillene påvirker naturressurser som dyrka og dyrkbar mark, beiteområder, samt forekomster av grus, pukk og mineraler.

- **Trafikk**

Med utgangspunkt i foreliggende kunnskap om vegnettet gjøres det en skjønnsmessig vurdering av hvorvidt hensynet til trafikksikkerhet er ivaretatt og om innspillet har andre trafikale konsekvenser.

- **Samisk natur- og kulturgrunnlag**

Arealer nord for Siksjøen og øst for Tufsinga inngår i Fæmund Sijte, og er registrert som vinterbeite.

Sametinget opplyste i sin uttalelse til planprogrammet at det er registrert automatisk fredede kulturminner i kommunen. Registreringene er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. De anser at det er potensiale for funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i kommunen. I konsekvensutredninga vil det bli undersøkt hvorvidt innspillene berører registrerte automatisk fredede samiske kulturminner.

- **Beredskap og ulykkesrisiko**

Beredskaps- og ulykkesrisiko er ivaretatt gjennom ROS-analysen som blant annet vil belyse følgende tema som tas inn i konsekvensutredningen:

- Sikkerhet mot naturfarer som flom, skred, ras
- Radon

For alle tema skal KU vise:

- Hvilke verdier som er knyttet til det arealet som påvirkes
- Hvordan disse verdiene påvirkes
- Hvilke konsekvenser påvirkningen vil få

5.1.3 Metodikk

Ved utarbeidelse av konsekvensutredningen tas det utgangspunkt i veileder T-1493 Konsekvensutredninger for kommuneplanens arealdel (MD 2012) samt veileder H-2487 Konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven.

Vurdering av konsekvensgrad er basert på en noe forenklet konsekvensvifte med inndeling i 5 konsekvensgrader fra 2-minus til 2-pluss basert på Statens vegvesens konsekvensvifte i håndbok V712.

Konsekvensgraden skal baseres på en forenklet 3-del verdiskala som er inndelt fra ingen betydning, middels til stor betydning og en forenklet 4-delt påvirkningsskala fra forbedret, ubetydelig, forringet til sterkt forringet.

Ingen betydning	Middels	Stor	Verdi
			Påvirkning
0	-	--	Sterkt forringet
0	-	-	Forringet
0	0	0	Ubetydelig
++	++	+	Forbedret

Tabell 1 Forenklet konsekvensvifte basert på verdi- og påvirkningsskala

For hvert innspill blir konsekvensene for utredningstemaene sammenstilt og det gis en samlet vurdering av innspillet i henhold til sammenstillingen under:

Symbol og farge	Konsekvens	Beskrivelse
++	Stor positiv konsekvens	Innspillet anbefales
+	Liten positiv konsekvens	Innspillet anbefales
0	Ubetydelig konsekvens	Innspillet anbefales
-	Middels negativ konsekvens	Innspillet frarådes
--	Stor negativ konsekvens	Innspillet frarådes

Tabell 2 Sammenstilling av konsekvenser og anbefaling av innspillet

Konkret vurdering av hvert enkelt innspill er delt inn i følgende faser:

1. Innledende arbeider basert på vedtatt planprogram
2. Verdivurdering og påvirkning (for hvert innspill)
3. Vurdering av konsekvensgrad (for hvert innspill)
4. Samlet konklusjon for hvert innspill med en anbefaling

Konsekvensutredningen skal dokumentere hva kunnskapsgrunnlaget består av, hvilket datagrunnlag som er benyttet og tidspunktet for kunnskapsinnhenting. Dette skal fremgå for hvert utredningstema.

Innspill som ikke anbefales tatt inn i kommuneplanen i tråd med konklusjonen fra KU, kan avgrenses på nytt slik at innspillet konsekvens blir akseptabel eller siles bort og tas ikke med i det videre planarbeidet.

KU skal gi en samlet vurdering av arealbruksendringene. Den betydning forslagene til endret arealbruk setter for relevante miljø- og samfunnsforhold og de samlede virkninger av planforslaget skal presenteres. Samlede virkninger kan i denne sammenheng beskrives som det totale fotavtrykket som forslagene til endret arealbruk i planforslaget etterlater seg for relevante miljø- og samfunnsforhold.

5.2 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Som en del av konsekvensutredningen bli det bli utarbeidet en overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som dekker de områdene i kommunen som planlegges arealbruksendret.

Analysen vil bli gjennomført som en oversikts- og tiltaksanalyse tilpasset kommuneplannivået. Den har på dette overordnede nivået fokus på sårbarhet og vil bli utarbeidet med en forutsetning om at det på senere plannivå skal utarbeides reguleringsplaner med tilhørende detaljert hendelsesbasert ROS-analyser.

Kunnskapsgrunnlaget og detaljeringsnivået på de tekniske løsningene er høyere i reguleringsplanfasen og dette gir grunnlag for risikovurderinger (kvalitative vurdering av sannsynlighet og konsekvens) med langt mindre usikkerhet, og dermed høyere kvalitet, enn det som er mulig på et overordnet nivå.

Det gjennomføres en innledende farekartlegging hvor relevante farer tas med videre til en sårbarhetsvurdering. Alle relevante farer og hendelser som vurderes å gi forhøyet sårbarhet for de ulike områdene vil bli forutsatt videreført til neste planfase. Dermed sikres at alle relevante farer som er avdekket i denne oversiktsanalysen som et minimum videreføres til de detaljerte ROS-analysene som utarbeides senere, hvor det også skal gjennomføres risikovurderinger.

Fareidentifikasjon

En fare er en kilde til en hendelse, eksempelvis brann, ekstrem vind eller ulykke. Farer er ikke stedfestet og kan representere en «gruppe hendelser» med likhetstrekk. En hendelse er konkret, eksempelvis med hensyn til tid, sted og omfang. I kapittel 5 gjøres det en systematisk gjennomgang av analyseobjektet i en tabell basert på DSBs veiledning Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og andre veiledninger utarbeidet av relevante myndigheter. Det benyttes oppdaterte kartgrunnlag til fareidentifikasjonen.

Overordnet består fareidentifikasjonen av følgende trinn:

- Fareidentifikasjon - kartlegging av mulige uønskede hendelser.
- Identifikasjon av objekter, virksomheter eller aktiviteter som representerer en fare innenfor planområdet eller dets nærhet.
- Utarbeide liste over et representativt og beslutningsrelevant utvalg av uønskede hendelser som underlegges en sårbarhetsanalyse.

Sårbarhetsvurdering

De farer som fremstår som relevante gjennom innledende farekartlegging, tas videre til en sårbarhetsvurdering. Sårbarhet kan omtales som det motsatte av robusthet, og sårbarhetsbegrepet brukes når en er opptatt av konsekvensene av en inntruffet hendelse.

